

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Tdo/34/2019
Identifikačné číslo spisu:	1214010393
Dátum vydania rozhodnutia:	30.07.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Piovartsy
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:1214010393.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Piovartsyho a sudcov JUDr. Františka Moznera a JUDr. Petra Paludu v trestnej veci obvineného H. J. a spol. pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. a iné, o dovolaní obvineného H. J. podanom prostredníctvom obhajcu JUDr. Jaroslava Hujíka proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne zo 07. novembra 2017, sp. zn. 2 To 23/2017, na neverejnom zasadnutí konanom 30. júla 2019, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného H. J. sa odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Prievidza z 09. augusta 2016, sp. zn. 3T/100/2014, bol obvinený H. J. uznaný za vinného v bode 2/ zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. a v bode 3/ z prečinu obmedzovania osobnej slobody formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák., § 183 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

2/ po tom, čo dňa 11. apríla 2013 v čase okolo 16.00 - 17.00 hod., bol poškodený J. X. na zastávke MHD J. smerom do N. v U. naložený do osobného motorového vozidla Škoda Octavia, striebornej farby, a na podklade telefonátu bol prevezený k lyžiarskemu stredisku F., okres R., k bufetu R., po slovnom konflikte s poškodeným J. X. a údere päťou do oblasti tváre a vyhrážkach v blízkom lese prehľadal oblečenie poškodeného J. X., z ktorého mu vzal osobné doklady, bližšie nezistený telefón, kľúče od bytu, bližšie nezistené cigarety, zapalovač a minimálne finančnú hotovosť 300 eur, čím spôsobil poškodenému J. X. škodu vo výške minimálne 300 eur,

3/ po tom, čo bol dňa 11. apríla 2013 v bližšie nezistenom čase vo večerných hodinách poškodený J. X. privezený do R. na ul. S. číslo X, do areálu spoločnosti J. Y., s.r.o., posadili s už právoplatne odsúdeným R. B. poškodeného na stoličku, bližšie nezisteným silonovým lanom zviazali poškodenému J. X. ruky za chrbtom, obžalovaný B. poškodenému prelepil lepiacu pásku cez ústa a následne spoločne vzali poškodeného a zamkli ho takto zviazaného v kotolni daného objektu, a kde bol proti svojej vôli zavretý asi dve hodiny.

Za to mu bol podľa § 183 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 41 ods. 2 Tr. zák., § 37 písm. h) Tr. zák., § 38 ods. 4 Tr. zák. uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 56 (päťdesiatšesť) mesiacov

nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. bol obvinený na výkon trestu zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Na podklade odvolania obvineného a ostatných spoluobžalovaných, ako aj prokurátora voči citovanému rozsudku okresného súdu, Krajský súd v Trenčíne uznesením zo 07. novembra 2017, sp. zn. 2 To 23/2017, podľa § 319 Tr. por. odvolania obvineného a obžalovaných H. A., R. B., D.Á. P. a prokurátora ako nedôvodné zamietol.

Proti rozsudku krajského súdu podal prostredníctvom svojho obhajcu z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c), g) a i) Tr. por. obvinený H. J. dovolanie.

V úvodnej časti dovolania zrekapituloval rozsudky súdov obidvoch stupňov z hľadiska jeho viny a trestu, vyslovil s nimi nesúhlas a označil ich za nezákonné. Poukázal na právo obvineného nevypovedať, ktoré s ostatnými spoluobvinenými na hlavnom pojednávaní využil a z dôvodu obavy, že by si svojou výpoveďou spôsobil nebezpečenstvo trestného stíhania ho využil aj svedok J. X.. Bližší dôvod, pre ktorý tak svedok spravil, však nekonkretizoval a nebol tak zistený.

Podľa obvineného dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. je daný tým, že v konaní pred súdom prvého stupňa neboli splnené zákonné podmienky na čítanie výpovede tohto svedka podľa § 263 ods. 4 Tr. por., ktorý dôkaz bol pre uznanie jeho viny z obidvoch trestných činov rozhodujúci. Citujúc znenie tohto ustanovenia, namietol nedostatok zákonného poučenia svedka a právo odmietnuť vypovedať vo vzťahu k jeho osobe a vyslovil pochybnosť o riadnom poučení svedka o čítaní jeho výpovede v konaní pred súdom vo vzťahu k nemu v prípravnom konaní a na hlavnom pojednávaní. Napokon, hodnotil spôsob výsluchov svedka J. X. pred a po vznesení obvinenia s tým, že tieto nie sú zákonné.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. obvinený odôvodnil tým, že on, ani jeho obhajca sa výsluchov svedka J. X. pred a po vznesení obvinenia nemohli zúčastniť, a tým, že tieto boli spojené do jedného pokračujúceho výsluchu, bolo zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu. K jeho porušeniu došlo tiež aj z dôvodu, že o termínoch výsluchov svedka J. X. bol obhajca upovedomený až v deň ich vykonania. Vzhľadom na sídlo jeho advokátskej kancelárie sa obhajca tohto procesného úkonu reálne nemohol zúčastniť, pričom ani v jednom prípade nešlo o neodkladný ani neopakovateľný vyšetrovací úkon. Nezákonné zápisnice o výsluchu svedka J. X. pred vznesením obvinenia v konaní pred súdom čítané byť nemali, a ak sa tak stalo, zásadným spôsobom bolo porušené jeho právo na obhajobu. Z dôvodu nezákonnej výpovede svedka X. v prípravnom konaní ako dôkaz nemohol byť proti nemu použitý ani ďalší dôkaz - zápisnica o konfrontácii medzi ním a svedkom, ktorá bola vykonaná z dôvodu rozporov v ich výpovediach a z rovnakého dôvodu ani zápisnice o konfrontácii svedka s ostatnými obvinenými vo vzťahu k nemu. Obvinený pod tento dovolací dôvod, poukazujúc na rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva v Strasburgu a nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky, subsumoval aj zmenu právneho posúdenia v rozsudku prvostupňového súdu, keďže takémuto postupu nič nenasvedčovalo a nevedlo k tomu ani dokazovanie na hlavnom pojednávaní. Naostatok namietol aj nedôveryhodnosť svedka J. X..

Existenciu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. obvinený odôvodnil rozpormi vo výpovediach poškodeného namietajúc, že vykonaným dokazovaním nebolo preukázané konanie, ktorého sa mal voči poškodenému dopustiť.

Navrhol preto, aby dovolací súd vyslovil porušenie zákona v ustanoveniach § 2 ods. 7, § 34 ods. 1, § 263 ods. 4 Tr. por., článkov 154c ods. 1 ústavy, 6 ods. 3 písm. a, písm. b) Dohovoru z dôvodu § 371 ods. 1 písm. c), písm. g), písm. i) Tr. por. a aby uznesenie Krajského súdu v Trenčíne, týkajúce sa jeho osoby, zrušil a zrušil aj rozsudok Okresného súdu Prievidza aj s jeho opravným uznesením z 30. decembra 2016, sp. zn. 3T/100/2014, a zrušil tiež aj rozhodnutia na ne obsahovo nadväzujúce, ak

vzhľadom na zmenu, ku ktorej zrušením došlo, stratili podklad a aby Okresnému súdu Prievidza prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

V súlade s ustanovením § 376 Tr. por. prvostupňový súd dovolanie obvineného H. J. doručil na vyjadrenie stranám, ktoré by mohli byť rozhodnutím o dovolaní priamo dotknuté.

Prokurátor v písomnom vyjadrení k dovolaniu obvineného, po zhrnutí rozhodnutí súdov obidvoch stupňov, ktorými bol obvinený uznaný za vinného zo skôr uvedených trestných činov a bol právoplatne odsúdený, dovolacích dôvodov uplatnených obvineným v podanom dovolaní a dovolacej argumentácie obvineného, sa s jeho dovolacími argumentami nestotožnil

a tieto označil za neopodstatnené a nedôvodné. Podľa jeho názoru skutkový stav veci zistený súdmi obidvoch stupňov nevykazuje žiadne nedostatky takého charakteru, ktoré by spochybňovali právne závery o vine obvineného. Argumenty obsiahnuté v dovolaní sú v skutočnosti iba snahou o revíziu skutkového stavu, teda sú latentným vyjadrením nespokojnosti obvineného so skutkovými zisteniami a jednoznačným a výlučným preukázaním jeho plnej zodpovednosti za spáchanú trestnú činnosť. Uplatnené dovolacie námietky smerujú primárne do oblasti skutkových zistení, nesprávneho hodnotenia dôkazov a popierania viny na spáchaní predmetného skutku. Z jeho strany ide o výhrady voči spôsobu hodnotenia dôkazov vykonaných okresným a krajským súdom, prejavuje nesúhlas s procesným postupom súdov pri vykonávaní a hodnotení dôkazov, na základe čoho považuje skutkové závery za nesprávne. Dovolaciemu súdu predkladá vlastnú verziu skutkového stavu založenú na inom, pre neho priaznivom hodnotení dôkazov a žiada zrušiť napadnutý rozsudok a vec znovu prejednať.

Navrhol preto, aby najvyšší súd dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c) Tr. por. na neverejnom zasadnutí odmietol.

Ostatné strany, ktoré by mohli byť rozhodnutím o dovolaní priamo dotknuté sa k dovolaniu obvineného nevyjadrili s výnimkou právoplatne odsúdeného R. B., ktorý sa s dovolaním obvineného stotožnil a súhlasil s ním.

Obvinený H. J. k vyjadreniu prokurátora v písomnom stanovisku prostredníctvom obhajcu uviedol, že na podanom dovolaní trvá. Konkrétne v ňom poukázal, v čom spočíva zásadné porušenie jeho práva na obhajobu, ktoré bez realizácie jeho obsahovej náplne bolo iba iluzórne. Z tohto dôvodu vyjadrenie prokurátora o jeho snahe o revíziu zisteného skutkového stavu označil za nepochopenie podstaty jeho dovolania. Podaným dovolaním nenamietal najmä zásadné porušenie práva na obhajobu bez dopadu na posúdenie otázky jeho viny či neviny z konkrétneho skutku, ale práve preto, že rozhodnutie o jeho vine zo skutku, ktorý mal spáchať, bolo založené na nezákonne obstaraných dôkazoch, postupom ktorým bolo zásadne porušené jeho právo na obhajobu.

Najvyšší súd zistil, že dovolanie proti napadnutému uzneseniu je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Tr. por. a § 566 ods. 3 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) a na zákonom určenom mieste (§ 370 ods. 3 Tr. por.). Dovolanie súčasne spĺňa podmienky uvedené v § 372 a § 373 Tr. por., ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Tr. por., a nie je daný dôvod na postup súdu podľa § 382 písm. a), písm. b), písm. d), písm. e) ani písm. f) Tr. por.

Dovolací súd nahliadnutím do spisového materiálu zistil, že dovolanie obvineného H. J. nie je dôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky úvodom pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych - procesných a hmotnoprávných chýb, ktoré by svojim charakterom mohli mať výrazný vplyv na konanie a jeho procesný výsledok, a preto je potrebné ich odstrániť, a ktoré sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por.

Dovolací súd nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy, práve naopak z ustanovenia § 385 ods. 1 Tr. por. expresse verbis vyplýva, že je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Podľa § 371 ods. 1 Tr. por. dovolanie možno podať ak:

- c) zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu,
- g) rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom,
- i) rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podľa § 371 ods. 4 Tr. por. dôvody podľa odseku 1 písm. a) až g) nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti.

Z obsahu dovolania obvineného je nepochybné, že ním namietané skutočnosti v podanom dovolaní subsumované pod dovolacie dôvody 371 ods. 1 písm. c) a písm. g) Tr. por. museli byť obvinenému známe už v pôvodnom konaní, pretože v prípravnom konaní sa preštudovania vyšetrovacieho spisu zúčastnil a na hlavnom pojednávaní bol prítomný. Verejné zasadnutie odvolacieho súdu bolo vykonané v neprítomnosti obvineného. Obhajca obvineného pred jeho vykonaním predložil odvolaciemu súdu písomné podanie obvineného, ktorým obvinený výslovne prehlásil, aby súd konal a rozhodol v jeho neprítomnosti. Následne bolo verejné zasadnutie zákonným spôsobom vykonané a po prednese konečných návrhov (aj obhajcom obvineného H. J.) odvolací súd citovaným uznesením rozhodol.

Z obsahu spisu však vyplýva, že skutočnosti tvoriace obsah dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g) Tr. por. v prípravnom konaní, na hlavnom pojednávaní, v podanom odvolaní a ani v konaní pred odvolacím súdom nenamietal.

Z tohto dôvodu najvyšší súd viazaný ustanovením § 371 ods. 4 Tr. por. sa skôr uvedeným dovolacími dôvodmi nezaoberal.

Dovolací súd sa však zaoberal posledným z obvineným uplatnených dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. a zistil, že tento nie je dôvodný.

Nesprávnym právnom posúdením zisteného skutku (§ 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.) sa rozumie nesprávne právne posúdenie zisteného skutku alebo nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia. Nesprávnym právnom posúdením zisteného skutku sa rozumie zistenie, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin alebo, že išlo o iný trestný čin alebo obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa súdeným skutkom dopustil.

Nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť činu (§ 24 až § 30 Tr. zák.), prípadne zániku trestného činu (najmä § 87 Tr. zák.), prípadne pochybenie súdu pri uložení úhrnného trestu a spoločného trestu (§ 41 Tr. zák.), súhrnného trestu (§ 42 Tr. zák.) a pod. Je však potrebné uviesť, že dovolací súd nepreskúmava skutkové zistenia, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie súdu. Nie je tak legitimovaný posudzovať ani úplnosť a správnosť skutkových zistení ustálených súdmi oboch stupňov v pôvodnom konaní, a rovnako ani hodnotenie v tomto konaní vykonaných dôkazov. Podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní (ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť) bol subsumovaný (podradený) pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. Správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu je teda dovolací súd povinný prezumovať.

Vzhľadom na konštatované, pretože ako už bolo uvedené, v rámci skúmania danosti dovolacieho dôvodu podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., t. j. či dovolaním napadnuté rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení, dovolací súd nemôže skúmať alebo meniť správnosť a úplnosť zisteného skutku, ale je vždy viazaný konečným skutkovým zistením, dovolací súd musel usúdiť, že predmetné námietky obvineného sú zjavne neopodstatnené. Zo skutkových viet pod bodmi 2) a 3) prvostupňového rozsudku spoľahlivo vyplýva, že obsahujú všetky zákonné znaky trestných činov, z ktorých bol obvinený uznaný vinným, t. j. zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. ako aj prečinu obmedzovania osobnej slobody formou spolupáchateľstva podľa § 20, § 183 ods. 1 Tr. zák. Nepochybne z nich totiž vyplýva, že obvinený použil proti inému násilie v úmysle zmocniť sa cudzej veci (bod 2/) a spoločne inému bez oprávnenia bránil (spolu s ďalšou osobou) užívať osobnú slobodu (bod 3/).

Na podklade týchto úvah najvyšší súd rozhodol spôsobom uvedeným vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.